

**საქართველოს უზენაესი სასამართლო
განჩინება
საქართველოს სახელით**

**საქმე # 330210017001941306
საქმე № ას-1685-2018
ას-1685-2018 ო----ვა**

**16 ნოემბერი, 2018 წელი,
თბილისი**

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

**მოსამართლეები: მზია თოდუა (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
პაატა ქათამაძე
ეკატერინე გასიტაშვილი**

საქმის განხილვის ფორმა - ზეპირი განხილვის გარეშე

კერძო საჩივრის ავტორი - ა-----ე ო----ვა (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე - სს "-----ი" (მოპასუხე)

**გასაჩივრებული განჩინება - თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 11 ოქტომბრის განჩინება**

**კერძო საჩივრის ავტორის მოთხოვნა - გასაჩივრებული განჩინების
გაუქმება და საქმის დაბრუნება სააპელაციო სასამართლოში ხელახლა
განსახილველად**

**დავის საგანი - თანხის დაკისრება, უზრუნველყოფის ღონისძიების
გაუქმება**

**საკითხი, რომელზედაც მიღებულია განჩინება - კერძო საჩივრის
დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა**

აღწერილობითი ნაწილი:

1. 2017 წლის 25 მაისს ა-----ე ო----ვამ (შემდეგში ტექსტში მოხსენიებული, როგორც მოსარჩელე ან კერძო საჩივრის ავტორი) სარჩელი აღძრა სს „-----ს“ მიმართ (შემდეგში ტექსტში მოხსენიებული, როგორც მოპასუხე ან მოწინააღმდეგე მხარე) და მოითხოვა შემდეგი:
 - 1.1. მოპასუხისათვის მოსარჩელის სასარგებლოდ უსაფუძვლო გამდიდრებით მიღებული 21128.01 ლარის დაკისრება;
 - 1.2. მოპასუხისათვის მოსარჩელის სასარგებლოდ პირგასამტეხლოს - 931745.24 ლარის დაკისრება;
 - 1.3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 30 ნოემბრის გადაწყვეტილებით, შპს „-----ა“ და მოსარჩელისათვის სს „-----ს“ სასარგებლოდ, 203871.99 ლარის გადახდის უზრუნველსაყოფად გამოყენებული ღონისძიების (ყადაღის) გაუქმება.
2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 31 მაისის გადაწყვეტილებით სარჩელი უარყოფილ იქნა.
3. აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მოსარჩელემ.
4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 11 ოქტომბრის განჩინებით, სააპელაციო საჩივარი დარჩა განუხილველად დაუშვებლობის გამო. სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის, შემდეგში სსსკ-ის, 372-ე, 259¹, 369-ე, 60.2, 61.3, და 374-ე მუხლებით.
 - 4.1. სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2017 წლის 25 ოქტომბრის სასამართლოს სხდომას ესწრებოდნენ მხარეთა უფლებამოსილი წარმომადგენლები - გ-----ი ჟ-----ნი (მოსარჩელის წარმომადგენელი) და რ---ზ თ-----ლი (მოპასუხის წარმომადგენელი), შესაბამისად, პალატის დასკვნებით, სსსკ-ის 259¹ მუხლის დანაწესიდან გამომდინარე, გასაჩივრების ვადის ათვლა, მოცემულ შემთხვევაში, 2018 წლის 1 ივლისს დაიწყო და ამავე წლის 14 ივლისს ამოიწურა. ვინაიდან ვადის ამოწურვის დღე შაბათს დაემთხვა, სააპელაციო საჩივრის შეტანის ბოლო დღე 16 ივლისი იყო. მოსარჩელემ კი, სააპელაციო საჩივარი, გასაჩივრების 14 - დღიანი ვადის დარღვევით - 2018 წლის 23 ივლისს წარადგინა (იხ. ტ. 1, ს.ფ. 125). სსსკ-ის 374-ე მუხლის მიხედვით,

სააპელაციო საჩივარი დაუშვებელი იყო და იგი განუხილველად უნდა დარჩენილიყო.

5. აღნიშნულ განჩინებაზე კერძო საჩივარი წარადგინა მოპასუხემ, გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და სააპელაციო საჩივრის წარდგენის საპროცესო ვადის აღდგენის მოთხოვნით, შემდეგ გარემოებებზე მითითებით:

5.1. კერძო საჩივრის ავტორის მტკიცებით, მან თბილისის საქალაქო სასამართლოს არაერთგზის მიმართა, გადაეცათ მისთვის გადაწყვეტილების ასლი, თუმცა მისმა წარმომადგენელმა მხოლოდ 2018 წლის 10 ივლისს შეძლო გადაწყვეტილების დამოწმებული ასლის მიღება. ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს მტკიცება, რომ სააპელაციო საჩივრის შეტანის 14 - დღიანი ვადის დენა დაიწყო 2018 წლის 1 ივლისს და დასრულდა ამავე წლის 16 ივლისს, ეწინააღმდეგება ფაქტობრივ ვითრებასა და სსსკ-ის 369-ე მუხლს. იქიდან გამომდინარე, რომ კერძო საჩივრის ავტორს დასაბუთებული გადაწყვეტილების დამოწმებული ასლი 2018 წლის 10 ივლისს ჩაჰბარდა, საპროცესო მოქმედების ვადა გადიოდა 2018 წლის 24 ივლისს, ხოლო სააპელაციო საჩივარი მან შეიტანა 2018 წლის 23 ივლისს.

6. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 8 ნოემბრის განჩინებით, კერძო საჩივარი, სსსკ-ის 414-ე-416-ე მუხლების საფუძველზე, მიღებულ იქნა განსახილველად.

სამოტივაციო ნაწილი:

კერძო საჩივარი დაუსაბუთებელია, მოპასუხის მოთხოვნა სამართლებრივად უსაფუძვლოა.

7. სსსკ-ის 420-ე მუხლის თანახმად, კერძო საჩივრის განხილვა ზემდგომ სასამართლოებში წარმოებს შესაბამისად ამ სასამართლოებისათვის გათვალისწინებული წესების დაცვით. ამავე კოდექსის 410-ე მუხლის თანახმად კი, საკასაციო სასამართლო არ დააკმაყოფილებს საკასაციო საჩივარს, თუ: ა) კანონის მითითებულ დარღვევას არა აქვს ადგილი; ბ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას საფუძვლად არ უდევს კანონის დარღვევა; გ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არსებითად სწორია, მიუხედავად იმისა, რომ გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილი არ

შეიცავს შესაბამის დასაბუთებას.

8. გასაჩივრებული განჩინებით სააპელაციო საჩივარი დარჩა განუხილველად იმ საფუძვლით, რომ აპელანტმა დაარღვია სააპელაციო საჩივრის წარდგენის კანონით დადგენილი საპროცესო ვადა. კერძო საჩივრის ავტორის განმარტებით, მისთვის სააპელაციო საჩივრის შეტანის ვადის ათვლა დაიწყო მას შემდეგ, რაც მის წარმომადგენელს დასაბუთებული გადაწყვეტილება ჩაჰბარდა, კერძოდ - 2018 წლის 10 ივლისს და არა - 2018 წლის 1 ივლისს, შესაბამისად, მან 14 - დღიანი საპროცესო ვადის დაცვით, შეიტანა სააპელაციო საჩივარი.

9. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ, განსახილველ შემთხვევაში, სწორად გამოიყენა სსსკ-ის 374-ე მუხლის პირველი ნაწილი, რომლის თანახმად, თუ სააპელაციო საჩივრის დასაშვებობის ესა თუ ის პირობა არ არსებობს, სასამართლოს გამოაქვს განჩინება სააპელაციო საჩივრის განუხილველად დატოვების შესახებ.

10. სსსკ-ის 369-ე მუხლის მიხედვით, სააპელაციო საჩივრის შეტანის ვადაა 14 დღე. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია და იგი იწყება მხარისათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემის მომენტიდან. დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემის მომენტად ითვლება დასაბუთებული გადაწყვეტილების ასლის მხარისათვის ჩაბარება ამ კოდექსის 70-ე–78-ე მუხლების ან 259¹-ე მუხლის შესაბამისად, ასევე, 259¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილი ვადის გასვლის შემდეგ.

11. სსსკ-ის 259¹-ე მუხლის თანახმად, თუ გადაწყვეტილების გამოცხადებას ესწრება გადაწყვეტილების გასაჩივრების უფლების მქონე პირი ან, თუ ასეთი პირისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ცნობილი იყო გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე (მისი წარმომადგენელი) ვალდებულია, გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არაუადრეს 20 და არაუგვიანეს 30 დღისა გამოცხადდეს სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი; წინააღმდეგ შემთხვევაში, გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

12. აღნიშნული ნორმის შინაარსიდან გამომდინარე, გადაწყვეტილების

გასაჩივრებისათვის დადგენილი ვადის დენა გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან 30-ე დღეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში დაიწყება, თუ მხარე ამავე მუხლით განსაზღვრულ ვადაში სასამართლოში არ გამოცხადდება და გადაწყვეტილებას არ ჩაიბარებს.

13. საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ ზემოთ მითითებული ნორმა, ერთი მხრივ, ადგენს მხარის ვალდებულებას, მითითებულ ვადაში სასამართლოში გამოცხადდეს გადაწყვეტილების მისაღებად (გარდა იმავე მუხლის მეორე ნაწილით გათვალისწინებული გამონაკლისებისა), ხოლო, მეორე მხრივ, ითვალისწინებს სასამართლოს ვალდებულებას, იმავე ვადაში მზად ჰქონდეს დასაბუთებული გადაწყვეტილება მხარისათვის გადასაცემად. იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლო ვერ უზრუნველყოფს დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებას ამ ვადაში, ეს გარემოება მხარის პასუხისმგებლობის საფუძველი ვერ გახდება და ვადის ათვლა გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან დაიწყება.

14. საკასაციო სასამართლო ასევე განმარტავს, რომ მხარემ სათანადო მტკიცებულებებით უნდა დაადასტუროს სასამართლოში კანონით დადგენილ ვადაში გადაწყვეტილების მისაღებად გამოცხადების ფაქტი.

15. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ, სსსკ-ის 259¹-ე მუხლის თანახმად, გასაჩივრების მსურველ მხარეს აქვს არა უფლება, არამედ ვალდებულება, ჩაიბაროს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება. ამ ვალდებულების შეუსრულებლობა აისახება მხოლოდ უშუალოდ მხარის მიერ გადაწყვეტილების გასაჩივრების წესზე. სსსკ-ის 259¹-ე მუხლის შინაარსი არ შეიძლება გაგებულ იქნეს გადაწყვეტილების გასაჩივრების უფლების გარეშე.

განსახილველი ნორმა აწესრიგებს გასაჩივრების უფლების წარმოშობის წინაპირობებს, ხოლო გასაჩივრების ვადის დენის დაწყებას კი, აწესრიგებს იმავე კოდექსის მე-60 მუხლის მეორე ნაწილის დანაწესი, რომლის თანახმად, წლებით, თვეებით ან დღეებით გამოსათვლელი საპროცესო ვადის დენა იწყება იმ კალენდარული თარიღის ან იმ მოვლენის დადგომის მომდევნო დღიდან, რომლითაც განსაზღვრულია მისი დასაწყისი (**შდრ. სუს დიდი პალატის 2014 წლის 30 დეკემბრის განჩინება #ას-1161-1106-2014**).

16. განსახილველ შემთხვევაში, საქმის მასალებით დასტურდება და კერძო საჩივრის ავტორიც არ ხდის სადავოდ იმ გარემოებას, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 31 მაისის სხდომას

მოსარჩელის წარმომადგენელი ესწრებოდა (იხ. სხდომის ოქმი, ტ.1 ს.ფ. 110), თუმცა მან სასამართლოს ვერ წარუდგინა იმ გარემოების დამადასტურებელი მტკიცებულება, რომ განჩინების **სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან** არაუადრეს მე-20 და არაუგვიანეს 30-ე დღისა, სასამართლოს დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარების მოთხოვნით მიმართა. შესაბამისად, სსსკ-ის 259¹-ე მუხლის პირველი ნაწილის, ამავე კოდექსის 59.1, მე-60 და 61-ე მუხლების მიხედვით, პირველი ინსტანციის სასამართლო გადაწყვეტილების გასაჩივრების ვადის ათვლა, მოცემულ შემთხვევაში, გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადების 30-ე დღის მომდევნო დღიდან, 2018 წლის 1 ივლისიდან დაიწყო და იმავე წლის 14 ივლისს ამოიწურა. საქმის მასალებით ირკვევა, რომ მოპასუხემ სააპელაციო საჩივარი კანონით დადგენილი ვადის დარღვევით, 2018 წლის 23 ივლისს წარადგინა. ამდენად, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული განჩინებით, სააპელაციო საჩივარი, სსსკ-ის 374-ე მუხლის საფუძველზე, მართებულად დარჩა განუხილველად.

17. კერძო საჩივრის ავტორის პრეტენზია საპროცესო ვადის აღდგენის თაობაზე უსაფუძვლოა, რადგან, სსსკ-ის 65-ე მუხლის მიხედვით, საპროცესო მოქმედების შესრულებისათვის განსაზღვრული ვადა, **თუ კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი**, სასამართლომ შეიძლება აღადგინოს, თუ ცნობს, რომ საპროცესო მოქმედება საპატიო მიზეზით არ შესრულდა. აღნიშნული ნორმიდან გამომდინარე, სასამართლო საპროცესო ვადის აღდგენას მხოლოდ იმ შემთხვევაში ითვალისწინებს, თუ კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი. მოცემულ შემთხვევაში, სსსკ-ის 369-ე მუხლის პირველი ნაწილი იმპერატიულად ადგენს, რომ სააპელაციო საჩივრის შეტანის ვადის აღდგენა დაუშვებელია, მიუხედავად იმისა, ვადის გაშვება საპატიო მიზეზით მოხდა თუ არა. **(იხ. სუსგ-ები: # ას-790-757-2016, 2016 წლის 18 ოქტომბრის განჩინება; # ას-221-208-2015, 2015 წლის 29 მაისის განჩინება).**

18. სსსკ-ის 63-ე მუხლის მიხედვით, საპროცესო მოქმედების შესრულების უფლება გაქარწყლდება კანონით დადგენილი ან სასამართლოს მიერ დანიშნული ვადის გასვლის შემდეგ. საჩივარი ან საბუთები, რომლებიც შეტანილია საპროცესო ვადის გასვლის შემდეგ, განუხილველი დარჩება **(შდრ. სუსგ-ები: # ას-790-757-2016, 2016 წლის 18 ოქტომბრის განჩინება; # ას-221-208-2015, 2015 წლის 29 მაისის განჩინება).**

19. ამრიგად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული

განჩინების გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს, შესაბამისად, წარმოდგენილ კერძო საჩივარს უარი უნდა ეთქვას დაკმაყოფილებაზე.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა სსსკ-ის 419-420-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა :

1. ა-----ე ო----ვას კერძო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2018 წლის 11 ოქტომბრის განჩინება;
3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

მოსამართლეები:

მზია თოდუა

პაატა ქათამაძე

გასიტაშვილი

ეკატერინე